

TISKOVÁ ZPRÁVA

Za hvězdami a humanismem u Hladové zdi:

mezinárodní putovní výstava

„Já chci být člověk” – zpráva Arnošta Lustiga hvězdám a nejen jim

5. května 2023 Praha Vernisáž mezinárodní putovní výstavy pořádané Nadačním fondem Arnošta Lustiga proběhla 4. května 2023 ve Štefánikově hvězdárně na pražském Petříně, kde je od dnešního dne až do 3. září 2023 přístupná široké veřejnosti. Dorazila sem z Bruselu, kde se konala v rámci předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Z Prahy na podzim poputuje do Brna (13. září–15. října 2023, Hvězdárna a planetárium Brno) a následně se přesune do Paříže.

Výstava o lidství „Já chci být člověk” – zpráva Arnošta Lustiga hvězdám a nejen jim je výzvou mladších i starších k sebereflexi vedoucí k lepšímu, spravedlivějšímu světu. Tato výstava vysílá do vesmíru „vizitku“ humanismu a univerzálních hodnot zakotvených v myšlenkovém odkazu spisovatele Arnošta Lustiga. Nekonvenčně znázorňuje nejen to, jak může člověk přežít nepředstavitelné věci a uchovat si lidskost, ale i propast mezi pokrokem, který lidstvo učinilo ve vědě, a „zaostalostí“ v tom, jak být člověkem.

Slovy Arnošta Lustiga: „Problémem civilizace je, že narůstá pomalu, milimetr po milimetru, a její tenkou slupku můžete seškrábnout za týden, za měsíc... Je snadnější ničit než rozšiřovat civilizaci, stejně jako je snadnější najít nepřítele než přítele.“

„Největší kvalitou člověka je slušnost, zní známý citát Arnošta Lustiga. V těchto několika slovech je více pravdy, než by se možná zdálo. Slušnost není slabost, jak se nám někteří snaží namluvit. Slušnost je přednost. Jak ve vyjadřování, tak při práci. A i když to může znít překvapivě, tak dokonce i v politice, v níž se už dlouho pohybují. Lidé prostě buď jsou slušní, anebo nejsou. Ať už v jakékoliv oblasti lidského konání,“ říká doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc., primátor hlavního města Prahy.

Myšlenkový koncept i architektonické řešení výstavy vychází z Lustigovy metafory „slupky civilizace“ v uvedeném citátu. Dominuje písmo a kruh symbolizující jak jednotu a univerzálnost, tak planety, čímž se vrací k tématu vrstev a křehkosti lidství. Výběr materiálů je odrazem dvou principů, papír připomíná spisovatelství a paměť, dřevo symbolizuje všeobjímající přírodu.

Výstava, svou podstatou vzdělávací, je dílem kurátorské skupiny opírající se o renomovaného muzeologa a historika Pawla Ukielského. Autorem umělecké instalace a výtvarného řešení výstavy jsou Marie Kopecká Verhoeven a Dominique Defontaines z umělecké skupiny Rés(O)nances. Autorkou konceptu a místního participativního prvku studentů 9. tříd je Eva Lustigová. Studenti z vybraných škol, kteří se zúčastní vzdělávacích přípravných dílen před otevřením výstavy, přispějí do samotné instalace svým pohledem na humanismus. V Praze jsou to studenti Gymnázia Paměti národa, ZŠ Edisona a ZŠ U Školské zahrady.

Eva Lustigová, spoluzakladatelka Nadačního fondu Arnošta Lustiga a kurátorka výstavy, dodává: „*Být člověkem je životní úkol – je nutné, aby se lidskost nevytratila z našich životů, abychom si ji uvědomovali každý den. Nedá se našetřit a nemělo by se s ní ani šetřit. V období velkých krizí a potlačování lidských práv je na nás kultivovat hodnoty, které nás polidšťují: svobodu, důstojnost, spravedlnost, soucit a ohled člověka k člověku.*“

„*Jsem rád, že humanistické myšlenky Arnošta Lustiga budou představeny nejen návštěvníkům výstavy „Já chci být člověk“ – zpráva Arnošta Lustiga hvězdám a nejen jim, ale i široké veřejnosti. Kromě samotné výstavy jsou pro obyvatele a návštěvníky Prahy připraveny také vybrané citáty tohoto významného spisovatele, které budou k vidění jak na venkovních plochách, tak v pražských tramvajích. Pražané se mohou těšit také na čtení z díla Arnošta Lustiga na frekventovaných veřejných prostranstvích. Tyto akce mají smysl,*“ **uvedl JUDr. Jiří Pospíšil, náměstek primátora.**

Výstava je vhodná jak pro širokou veřejnost, tak pro školy (od 9. tříd). Pro návštěvníky nabízí také vzdělávací prezentaci o průsečících vědy s humanismem. Výstava je pro školy zdarma. V případě zájmu o komentovanou prohlídku s Evou Lustigovou nás kontaktujte na: smyslova@lustigfoundation.cz.

Vernisáž zahájil trumpetista Walter Hofbauer a k hostům promluvil RNDr. Miloš Vystrčil, předseda Senátu Parlamentu České republiky, Mgr. Jakub Rozehnal, PhD, ředitel Planetum, Pavla Gomba, ředitelka UNICEF ČR, zástupci ankety Dítě Česka 2022 Ester Anna Soukupová a Matěj Strnad a předsedkyně Nadačního fondu Arnošta Lustiga Eva Lustigová, MBA.

O Arnoštu Lustigovi (1926–2011)

Prozaik, scenárista, novinář a pedagog. Patří mezi nejvýznamnější a nejlivnější autory 20. století. Jeho odkaz i osobní příběh jsou mimořádné v evropském i světovém kontextu. Jeho dílo, přeložené do 30 jazyků, čítá 26 novel, románů a povídkových souborů a celou řadu knih literatury faktu, esejů a filozofických úvah. Psaní mu vyneslo nominace na Nobelovu či Pulitzerovu cenu i Mezinárodní Man Bookerovu cenu za dlouhodobý přínos světové literatuře. V pozůstalosti zanechal několik filmových scénářů k celovečerním filmům.

Třikrát byl odsouzený k smrti nacisty, jednou k nepodmíněnému trestu odnětí svobody československými komunisty, na déle než dvacet let byl v rodné zemi zakázaným autorem. Jako přeživší šoa – nebo snad právě kvůli tomu – měl rád lidi a věřil v život, ve spravedlnost, kamarádství, odvahu a důstojnost. Podstatnou část své tvorby věnoval právě šoa.

O Nadačním fondu Arnošta Lustiga

Tuto umělecko-vzdělávací organizaci založily jeho děti, Eva a Josef Lustigovi, aby se s jeho dílem celistvě, systematicky a ve všech koutech světa pracovalo. „*Klademe si za cíl obohatit světové kulturní dědictví a soubor vědomostí pro současné i budoucí generace o téma výzev, kterým lidé čelí tváří tvář zlu a nespravedlnosti a možnosti volit dobro namísto zla. To pro nás znamená soustředit se jak na zachování, šíření a zprostředkování jeho celoživotního díla a myšlenkového odkazu v Česku i v zahraničí, tak na vzdělávací kontext a na rozvíjení jeho tvorby do rozmanitých uměleckých podob,*“ říká k důvodům vzniku nadačního fondu Eva Lustigová, předsedkyně správní rady a výkonná ředitelka. Hlavní pro Nadační fond je, aby hlas a dílo spisovatele mohly nadále promlouvat ve prospěch kultivovanějšího světa – humanistických a demokratických hodnot, které Arnošt Lustig ve svém životě a ve své tvorbě vyžadoval.

Projekt finančně podpořili:

Nadační fond obětem holocaustu
Magistrát hlavního města Prahy
Statutární město Brno

Záštitu poskytli:

Primátor hlavního města Prahy doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.
Předseda Senátu Parlamentu České republiky RNDr. Miloš Vystrčil
Ministr kultury Mgr. Martin Baxa
Ministr pro evropské záležitosti doc. PhDr. Mikuláš Bek, PhD.
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich
Předsedkyně Výboru pro sport a volný čas ZHMP Ing. Mariana Čapková, MBA
Česká komise pro UNESCO

Partnerské organizace:

Planetum
Hvězdárna a planetárium Brno
Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského
UNICEF ČR
Rés(O)nances

Kontakt pro média: Michaela Szkála, 603 841 422, michaela.szkala@lustigfoundation.cz

Více informací: www.lustigfoundation.cz